

ÅRSPLAN 2026-2027

KODAL BARNEHAGE

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

INNHOLD

1.	fakta om barnehagen	4
2.	Hvorfor har vi en årsplan?	5
3.	barnehagenes overordnede mål	6
	lov om barnehager - §1. formål (2017):	6
	forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) – kapittel 1 barnehagens verdigrunnlag	7
4.	mål og visjon	8
	mål for arbeidet i kommunalområdet kunnskap, barn og unge:	8
	Kommunale barnehagers visjon – “Det handler om å leke”	8
	Tenk sammen samhandlingsmodell	8
5.	planlegging, vurdering og dokumentasjon	9
6.	Progresjon	10
7.	medvirkning i planleggingsarbeidet	11
	barneperspektivet	11
	foreldreperspektivet	11
8.	barnehagens innhold	12
	barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	12
	barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	12
	barnehagen skal fremme danning	13
	barnehagen skal fremme læring	14
	Barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	14
	barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	14
	barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
	barnehagens arbeid med samisk kultur	16
	barnehagens arbeid med mangfold	16
	fagområdene i rammeplanen	16
9.	overganger	17
	ny i barnehagen	17
	overganger innad i barnehagen	17
	overgang barnehage - skole	18
10.	viktige datoer og merkedager	18

Det
handler
om å leke!

Mangfold, tilhørighet og inkludering i barnehagen

I barnehagen har vi barn og familier med ulike erfaringer, verdier, kulturer, livssyn og familiekonstellasjoner. Dette mangfoldet er en naturlig del av samfunnet vi er en del av, og det beriker fellesskapet vårt. Barnehagen skal være et sted der alle barn opplever trygghet, tilhørighet og respekt, uavhengig av hvem de er eller hvor de kommer fra.

Barnehageloven slår fast at barnehagen skal fremme demokrati, likestilling og menneskeverd, og gi barna støtte til å utvikle respekt for seg selv og andre. Rammeplanen utdyper dette ved å beskrive barnehagen som en inkluderende fellesskapsarena der ulikhet er normalt, og der barn skal få erfaring med at det finnes mange måter å være menneske på.

Når vi synliggjør verdier som mangfold og inkludering, blant annet gjennom bruk av regnbueflagget, er det for å tydeliggjøre barnehagens verdigrunnlag: at alle barn og familier skal vite at de hører til her, og blir møtt med åpenhet og respekt.

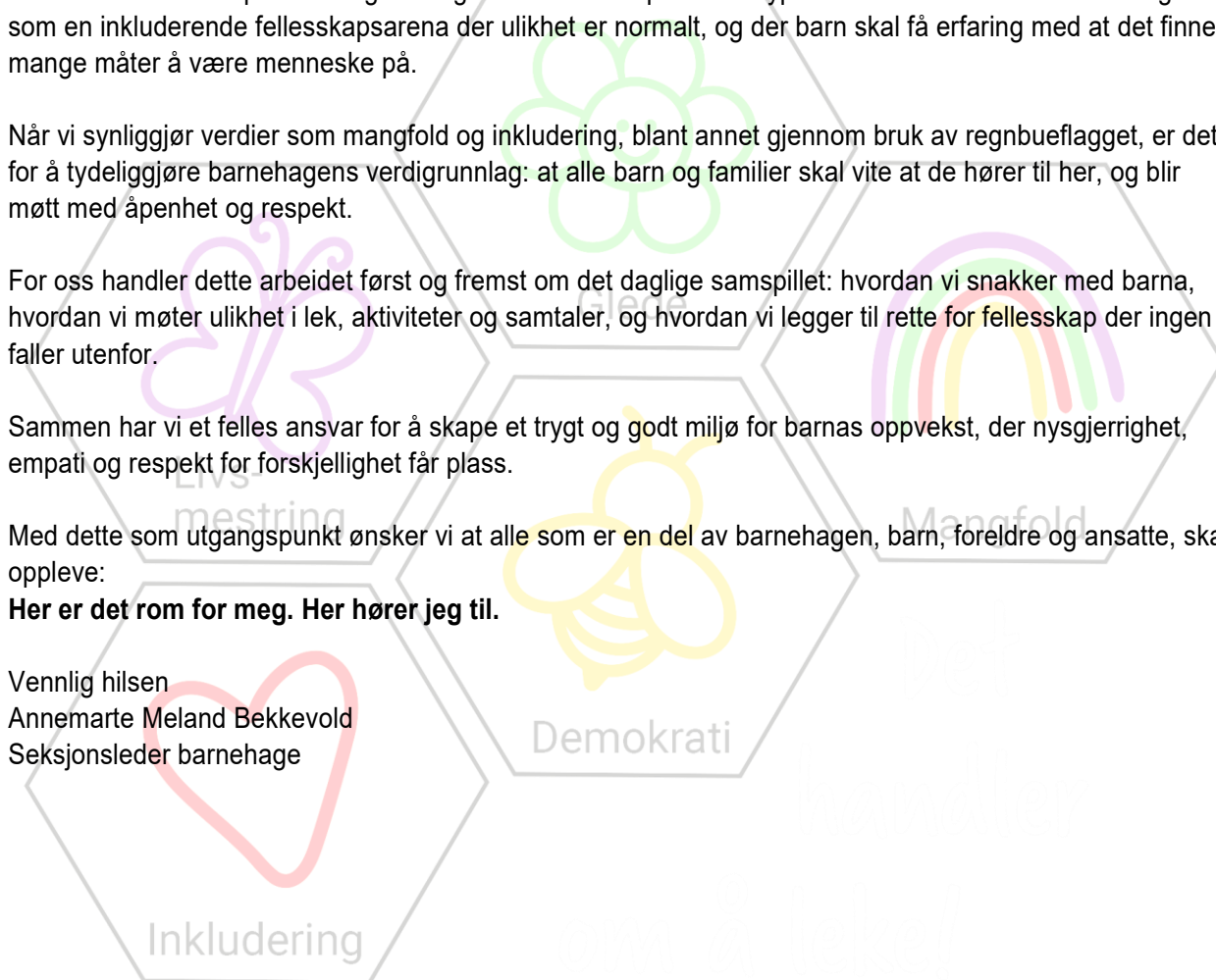
For oss handler dette arbeidet først og fremst om det daglige samspillet: hvordan vi snakker med barna, hvordan vi møter ulikhet i lek, aktiviteter og samtaler, og hvordan vi legger til rette for fellesskap der ingen faller utenfor.

Sammen har vi et felles ansvar for å skape et trygt og godt miljø for barnas oppvekst, der nysgjerrighet, empati og respekt for forskjellighet får plass.

Med dette som utgangspunkt ønsker vi at alle som er en del av barnehagen, barn, foreldre og ansatte, skal oppleve:

Her er det rom for meg. Her hører jeg til.

Vennlig hilsen
Annemarte Meland Bekkevold
Seksjonsleder barnehage

**Det
handler
om å leke!**

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

Kodal barnehage er en kommunal barnehage med fem avdelinger: Friskefrosk, Hopsadans, Silkesvans, Pilemus og Labbdiger. Barnehagen har lyse, store lokaler som er godt tilrettelagt for ulike aktiviteter og allsidig lek. Uteområdet har både lekeapparater og naturtomt som gir barna utfordringer og varierte lekemuligheter også utendørs.

I Kodal barnehage vektlegger vi å ha et inkluderende og raust miljø, der ulikheter og mangfold blir løftet frem som positivt og der alle har noe verdifullt å tilføre helheten. Vår visjon er å være «en barnehage med samspill preget av raushet»

Raushet er et vidt begrep som rommer mange verdier.

Vi har derfor satt opp noen **kjerneverdier** som skal ligge til grunn i barnehagen vår:

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

Blant personalet i barnehagen er det en vedvarende prosess, der vi arbeider med å definere hvert av disse begrepene for å skape og utvikle en felles verdiplattform. Vi setter oss konkrete mål i forhold til hver av kjerneverdiene. Vi arbeider i tråd med «Plan for et godt psykososialt barnehagemiljø», som er et verktøy for Sandefjordsbarnehagene i arbeidet med å forhindre krenkende ord og handlinger i barnehagen. Planen fokuserer på forebygging, og legger stor vekt på de ansattes arbeid med egne verdier, holdninger og handlinger for å skape et miljø som legger til rette for inkludering, vennskap og fellesskap.

Hver dag deler vi barna inn i mindre lekegrupper. Slik sikrer vi at alle barn blir sett, hørt og anerkjent, og barna får utfolde seg og utvikle seg på egne premisser. De voksne er tett på, veileder og oppmuntrer slik at alle opplever trygghet og mestring i hverdagen.

Fra august 2025 har Kodal barnehage tilbud om tegnspråk. Hele barnehagen vil arbeide med tegn som støtte til tale, og en av avdelingene vil ha ansatte med tegnspråkkompetanse. På denne avdelingen vil det benyttes tegnspråk i all samhandling.

Praktisk informasjon om barnehagen vår har vi samlet i informasjonsbrosjyren «Velkommen til Kodal barnehage», som deles ut til alle før oppstart.

Personalet er alltid lydhøre. Har dere innspill, tilbakemeldinger eller ønsker er det bare å ta kontakt!

2. HVORFOR HAR VI EN ÅRSPLAN?

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage skal arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis. Årsplanen er en forpliktende plan for alt arbeid som skal planlegges, gjennomføres og evalueres for alt arbeid med barn. Dette betyr at alle ansatte medvirker i det arbeidet som gjøres og at arbeidet skal være forankret i lov og rammeplan.

Det er personalets oppgave å sikre at årsplanen holder faglig mål, og foreldrene er sikret medvirkning blant annet gjennom samarbeidsutvalget.

En årsplan skal være selve grunnlaget for alt personalet bygger sitt arbeid på. Dette betyr at alle ansatte uavhengig av stilling og ansvarsområde er forpliktet og dedikert til å ha god og inngående kunnskap om årsplanens innhold, og bruke denne som grunnlag for alle planer gjennom barnehageåret.

Som ansatt skal du:

- Lese årsplanen
- Medvirke til utforming og sørge for at den holder et faglig nivå.

**Det
handler
om å leke!**

- Bruke den når du planlegger aktiviteter, lek, relasjoner og møter
- Evaluere og vurdere arbeidet du gjør sett opp mot målene som er satt i årsplanen
- Utføre arbeidet på den måten som er beskrevet selv om du ikke skulle være enig i alt

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2017)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og SFO

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

3. BARNEHAGENES OVERORDNEDE MÅL

Barnehagenes overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

Inkludering

om å leke!

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

4. MÅL OG VISJON

MÅL FOR ARBEIDET I KOMMUNALOMRÅDET KUNNSKAP, BARN OG UNGE:

Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet.

Barnehagen er den første arenaen barna møter i det videregående opplæringsløpet og er av stor betydning for barnets oppvekst og muligheter for å gjennomføre videre opplæring. Barnets opplevelse og erfaringer med barnehagen er med på å danne grunnlaget for videre læring og utvikling i oppveksten.

KOMMUNALE BARNEHAGERS VISJON – “DET HANDLER OM Å LEKE”

Leken er en viktig del av barndommen, og er en arena for inkludering og læring. Et godt lekemiljø bidrar til kognitiv, emosjonell, språklig, motorisk og sosial utvikling hos barn. Leken er en av grunnstenene i barnas dannelse! For å sette leken inn i et helhetlig perspektiv er visjonen knyttet opp mot verdiene: *Mangfold, inkludering, glede, demokrati og livsmestring*. Visjonen skal gi retning og positiv energi for fremtidens barnehage. Visjonen samsvarer med barnehageloven og rammeplanen for barnehager, og Sandefjord kommunes og KBU sin målsetting. Barnehagene skal jobbe med innhold og implementering barnehageåret 2025-2026.

TENK SAMMEN SAMHANDLINGSMODELL

Som et ledd i omorganiseringen i 2020 ble «prosjekt samhandling» opprettet med mandat om å skape en modell basert på Bedre Tverrfaglig Samhandling (BTS) og Familiens hus. Denne samhandlingsmodellen fikk senere tittelen Tenk Sammen og utgjør fundamentet til alt tverrsektorielt arbeid i kommunalområdet Kunnskap, barn og unge (KBU). Som BTS-modellen tilsier opererer Tenk Sammen på tre nivåer: individnivå, tjenestenivå og kommunenivå.

Foreløpig har Tenk Sammen fokusert på tjenestene i KBU, men er i ferd med å etablere avtaler med andre viktige aktører i det forebyggende arbeidet også utenfor kommunalområdet. Det betyr ikke nødvendigvis at slike avtaler mangler, men heller at disse foreløpig ikke er satt i system som en del av modellen.

Et av satsingsområdene i Tenk Sammen har vært å utvikle en kompetansestrategi for hele kommunalområdet. Strategien introduserer en form for kompetansebaseline som skal gjelde for alle ansatte i KBU med tilhørende kartleggingsverktøy, kurs og kompetanseportal. Håpet er at strategien vil bidra til flere møteplasser på tvers av tjenesteområdene, bredere systemforståelse, mer målrettet kompetanseutvikling, et sterkere felles verdigrunnlag, bedre samhandling og til syvende og sist, tidligere innsats.

**Det
handler
om å leke!**

Tre nivåer i Tenk Sammen:

Individnivået koordinerer tidlig og samordnet innsats rundt enkelte barn, unge, gravide eller familier som trenger hjelp. Dette gjøres hovedsakelig gjennom Tenk Sammen handlingsveileder med tilhørende verktøy i "Sammenfjordkassa".

På **tjenestenivå** har Tenk Sammen delt KBU inn i 6 kretser, opprettet en kontaktpersonordning mellom oppfølgende tjenester i seksjon Oppvekst og Helse og de universelle arenaene, samt etablert regelmessige kretssamlinger der ledere og kontaktpersoner på tvers av hele KBU møtes.

På **kommunenivå** har Tenk Sammen utviklet en felles kompetansestrategi som gjelder for alle ansatte i KBU. På dette nivået har vi også SLT-koordinator, barnekoordinator og koordinerende enhet.

5. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

I Kodal barnehage planlegger, vurderer og dokumenterer vi arbeidet ved å:

Årsplan for neste barnehageår utarbeides i juni. Årsplanen legger føringer for aktivitetsplaner, som utarbeides etter barnehageårets start. Aktivitetsplanene utarbeides etter den kunnskapen vi har om enkeltbarns og barnegruppers utvikling og behov, slik at vi blant annet kan arbeide helhetlig og inkluderende med allmennpedagogikk og spesialpedagogikk og i størst mulig grad møte hvert barn på deres behov. Hele personalet medvirker i planarbeidet. Fagledere utarbeider en overordnet plan og hver avdeling tilpasser og realiserer denne i egen barnegruppe.

Barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling observeres og vurderes fortløpende gjennom barnehageåret. Sammen med personalets pedagogiske kunnskap danner disse kontinuerlige observasjonene grunnlag for felles refleksjoner i det pedagogiske arbeidet, hvilket igjen danner grunnlag for videre planlegging og gjennomføring.

Barna vurderer barnehagens innhold fortløpende i aktivitetene. De eldste barna blir også invitert til å evaluere mer formelt med jevne mellomrom. For eksempel blir aktiviteter og prosjekter ofte evaluert sammen med barna. Hvert barn får komme med innspill. Vi gjennomfører også barnesamtaler hvert år. Dette er individuelle samtaler der barnet får komme med sine synspunkter og meninger om barnehagen; om trivsel, aktiviteter og samspill.

**Det
handler
om å leke!**

Barnehagens arbeid i forhold til årsplan med tilhørende aktivitetsplaner evalueres årlig av personalet.

Det pedagogiske arbeidet dokumenteres månedlig og sendes ut til foresatte. Slik sikrer vi at foresatte får innblikk i hverdagen i barnehagen og gir dem med dette en reell mulighet for medvirkning. Månedsbrevet inneholder også plan for kommende måned. Månedsbrev og annen informasjon blir publisert i kommunikasjonsappen IST Home. Denne får alle foresatte tilgang til. Brukerundersøkelse sendes ut til foresatte annet hvert år. Slik kan brukerne også formelt evaluere barnehagen.

Individuell utvikling hos barna dokumenteres systematisk høst og vår og gir grunnlag for utviklingssamtale med foresatte.

6. PROGRESJON

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Vi i Kodal barnehage legger til rette for progresjon gjennom å tilpasse aktiviteter etter barnegruppens og enkeltbarns utvikling og modning, slik at alle barn opplever mestring - samtidig som de skal ha noe å strekke seg etter. På gruppenivå planlegger vi temaer og aktiviteter som skal utvide barnas erfaringer og perspektiv. På individnivå legger vi til rette for at barna skal søke nye opplevelser og erfaringer gjennom å skape et trygt psykososialt miljø der det er lov å prøve og feile og der man støtter hverandre i å utforske og oppleve.

En av våre kjerneverdier i Kodal barnehage er utvikling. Barnehagen er en lærende organisasjon der hele virksomheten er i kontinuerlig utvikling. Vi må hele tiden evaluere oss selv, innhente ny kunnskap og gjøre endringer der dette er hensiktsmessig.

Alle barn i barnehagen skal oppleve individuell progresjon gjennom at de tilbys aktiviteter og erfaringer der de utvikler egne evner og modnes innenfor ulike områder. Vi legger til rette for barnas progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materiell og utforming av fysisk lekemiljø.

Personalet utvider og bygger videre på barnas interesser og gir barna varierte opplevelser som legger grunnlag for læring og danning, der hvert barn hele tiden har noe å strekke seg etter samtidig som de opplever mestring.

**Det
handler
om å leke!**

7. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.».

I Kodal barnehage ivaretar vi barneperspektivet ved at de voksne i barnehagen er lydhøre og tar barnas meninger og innspill på alvor, og tar hensyn til dette i planlegging og evaluering. Pedagogisk planlegging baseres på enkeltbarn og gruppas interesser og behov, og kan endres i takt med dette i løpet av barnehageåret. Planene gir med dette rom for spontanitet og barns medvirkning.

De voksne er observante på barnas reaksjoner og deres uttrykk for interesse, motvilje eller velvilje. Dette er spesielt viktig for å sikre at også de alle minste får være medvirkende i sin hverdag.

Fra 2-3 årsalder gjennomføres individuelle barnesamtaler med alle barna to ganger i året. Dette er en trivselssamtale med fokus på barnets tanker og meninger om vennskap, medvirkning, aktiviteter og barnehagehverdagen generelt.

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

Foreldremedvirkning og samarbeid i Kodal barnehage:

Foresatte er barnehagens viktigste samarbeidspartnere. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage skal bygge på gjensidig åpenhet og tillit, og informasjonsflyten må være god begge veier.

Personalet i Kodal barnehage skal alltid være lydhøre og ta foresattes innspill og tilbakemeldinger på alvor. Foresatte inviteres til utviklingssamtale to ganger årlig, der vi snakker om barnets utvikling og trivsel.

For å sikre samarbeid med hjemmene, har barnehagen et foreldreråd og et samarbeidsutvalg. Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av valgte foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver

**Det
handler
om å leke!**

gruppe er likt representert. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges samarbeidsutvalget.

Annet hvert år sender vi ut en foreldreundersøkelse der foreldrene bes om å vurdere ulike sider ved barnehagen. Undersøkelsen brukes en del av evalueringsgrunnlaget for videre planlegging. Våren 2026 ble resultatene fra årets foreldreundersøkelse gjennomgått i samarbeidsutvalget. Resultatene dannet grunnlag for en tiltaksplan med bevarings- og forbedringsområder med helt konkrete tiltak. Samarbeidsutvalget evaluerer måloppnåelse av tiltakene våren 2027.

8. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagenes årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

I Kodal barnehage ivaretar vi barnas behov for omsorg ved å ha kompetente voksne som vet at hvordan vi utøver voksenrollen er av stor betydning for barnets trivsel og utvikling.

Vår visjon er å være en barnehage med samspill preget av raushet. Raushet innebærer å ha omsorg for hverandre, og å ville hverandre vel.

Personalet i barnehagen er engasjert i barnas trygghet, trivsel og utvikling. Hvert barn blir møtt med respekt og blir sett og anerkjent for den de er. Ulikheter blir fremhevet som positivt.

Nærhet gjennom både gode samtaler og fysisk kontakt er verdsatt. Barna skal alltid oppleve at det finnes et fang å krype opp i, eller en voksen å snakke med når noe er vanskelig – eller om man bare trenger en bekreftelse eller litt kos. Vi arbeider etter prinsippene i Trygghetssirkelen; den voksne som støtter barnas utforskning - samtidig som vi er trygg base og trygg havn.

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek

Det
handler
om å leke!

både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

Leken har en selvskreven plass i Kodal barnehage. Gjennom lek lærer barn om seg selv og andre, om samspill, relasjoner, konfliktløsning, normer og regler, tradisjoner og kultur og om livet generelt. Lek kan føre til forståelse og vennskap. Humor og glede har en sentral plass i leken.

Personalet i barnehagen har mye kompetanse om lek. Vi legger til rette for god lek ved å sørge for at det fysiske lekemiljøet innbyr til ulike typer lek og at godt lekemateriell er tilgjengelig for barna. De voksne er tilstedeværende, og veileder i leken der dette er hensiktsmessig. Vi kan inspirere til rollelek ved å gi barna felles referanserammer og opplevelser som de kan bruke i leken. Vi ser både lekens egenverdi - og leken i sammenheng med læring.

Vi organiserer hverdagen slik at barna daglig får mulighet til å leke i mindre grupper med tett voksennærver og støtte. Gruppene kan være vokseninndelte, men kan også oppstå naturlig gjennom lekemiljøene, barnas initiativ og flyten mellom rom og møteplasser. Slik legger vi til rette for at alle barn blir sett, hørt og anerkjent, og får utfolde seg og utvikle leken på egne premisser.

De kommunale barnehagene har en felles visjon; «Det handler om å leke», med verdiene Glede, Livsmestring, Mangfold, Demokrati og Inkludering. Vi samarbeider med STYD om kompetanseheving, slik at alle ansatte skal være bevisste på hvorfor leken er livsviktig for barn og hvordan vi best legger til rette for inspirerende og gode møteplasser i leken.

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

I Kodal barnehage ser vi på danning på følgende måte:

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette.

Arbeid med barnehagens kjerneverdier og visjon vil påvirke barnas danning etter hvert som disse innlemmes i barnets bevissthet og brukes i samspillet med andre. Målet er at alle skal bli rause mennesker med stor omsorg for andre. Barna skal lære både å gi omsorg og å ta imot omsorg.

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

I Kodal barnehage fremmer vi læring gjennom å arbeide med de ulike fagområdene – og gi barna meningsfulle erfaringer og opplevelser som gir mestringsfølelse og gir lyst til å utforske mer. Personalet har en holdning til læring som innebærer at alle har noe å bidra med, vi kan lære av hverandre, og prosessene er viktigere enn produktene. Vi undrer oss og reflekterer sammen med barna, både i planlagte læringsprosesser og i uformelle læringsprosesser. Læring foregår i størst mulig grad gjennom lek.

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for og sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid (§41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017)

I Kodal barnehage ivaretar vi plikten til å ha et godt psykososialt barnehagemiljø ved å ha nulltoleranse for krenkende atferd i barnehagen. Dersom et barn opplever å ikke ha et trygt og godt psykososialt miljø, undersøker vi hva det handler om og setter i gang tiltak, i tett samarbeid med barnets foresatte.

Sandefjordbarnehagenes «Plan for et godt psykososialt barnehagemiljø» er et verktøy i arbeidet med å forhindre krenkende ord og handlinger i barnehagen. Planen fokuserer på forebygging, og legger stor vekt på de ansattes arbeid med egne verdier, holdninger og handlinger for å skape et miljø som legger til rette for vennskap og fellesskap.

Hele planen finner du her: <https://www.sandefjord.kommune.no/globalassets/kunnskap-barn-og-unge/ok-dokumenter/barnehagemyndigheten/plan-for-et-trygt-og-godt-psykososialt-barnehagemiljo.docx>

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og de å ta hensyn til andres behov.

I Kodal barnehage fremmer vi vennskap og fellesskap på følgende måte:

**Det
handler
om å leke!**

Vi arbeider kontinuerlig med det psykososiale miljøet i barnehagen. Gjennom blant annet programmet «Steg for steg» bidrar vi til å utvikle barnas sosiale kompetanse, evne til konfliktløsning og empati. Barnehagens visjon og kjerneverdier tas frem i alle sammenhenger, og de voksne er bevisste på at vi er rollemodeller i alt vi sier og gjør. Alle i barnehagen skal oppleve å bli møtt med raushet, og alle skal føle seg anerkjent og verdsatt. Alle skal oppleve at de er inkludert i felleskapet og har flere venner.

De voksne i barnehagen er tett på i lek og samvær, og har relasjonsbygging og vennskap mellom barna i fokus. Gjennom å hjelpe barna å sette ord på følelser og reflektere rundt situasjoner får barna økende relasjons- og samspillskompetanse.

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling».

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. I Kodal barnehage er vi opptatt å skape et rikt språkmiljø, med vekt på gode hverdagssamtaler. Felles opplevelser rundt temaer og aktiviteter i barnehagen er en kilde til samtaler, men barna skal også kunne kommunisere tanker og følelser. Høytlesning, sang, rim og regler er også en del av hverdagen. Ulike språkleker benyttes for å utvikle barnas språklige bevissthet, nysgjerrighet og utvikling.

Barnehagen skal synliggjøre et språklig og kulturelt mangfold, der alle barn, uavhengig av morsmål og kommunikasjonsform inkluderes i språkstimulerende aktiviteter. Vi bruker varierte kommunikasjonsformer som inkluderer talespråk, kroppsspråk, bilder og tegn.

I Kodal barnehage får barna forståelse for at vi har ulike kommunikasjonsuttrykk. Tegnspråklige barn har en annen måte å ta kontakt med enn hørende. Vi må være oppmerksomme på å redusere visuell støy og å sikre gode siktlinjer når vi skal kommunisere med tegn.

I Kodal barnehage har vi en egen tegnspråkavdeling. Men vi arbeider med å utvikle tegn og tegnspråkkompetanse hos både barn og voksne i hele barnehagen. Vi har flere ansatte med god tegnspråkkompetanse. Målet er at bruk av tegn skal bli en naturlig del av hverdagen i barnehagen vår. Vi oppfordrer også foresatte til å bruke de tegnene de kan ved levering og henting.

Barnehagen har utarbeidet en egen plan for tegnspråkopplæringen, med blant annet temategn, sanger og regler for hvert tema vi arbeider med.

**Det
handler
om å leke!**

BARNEHAGENS ARBEID MED SAMISK KULTUR

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Kodal barnehage synliggjør vi samisk språk og kultur ved å markere samenes nasjonaldag hvert år. I forbindelse med nasjonaldagen har vi samisk kultur og språk som tema over noe tid. Vi vil bidra til at barn blir kjent med og ønsker å bevare den samiske kulturarven, samt synliggjøre samisk språk, kultur, levemåter og verdier i vår tid. Barnehagen skal vise mangfoldet i egen og andres kultur og bidra til å utvikle respekt og fellesskapsfølelse.

BARNEHAGENS ARBEID MED MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi for fellesskapet.

I Kodal barnehage synliggjør og verdsetter vi mangfold ved å arbeide kontinuerlig med vår visjon og våre kjerneverdier. Vårt mål er at alle barn skal være stolte av den de er, stolte av å være seg selv. Vi fremhever ulikheter som positivt og verdifullt. Mangfold er ulik kulturtilhørighet, etnisitet, språk (inkludert tegnspråk), kjønnsidentitet, interesser, erfaringer, evner, utseende, alder, familiekonstellasjoner og mye, mye mer.

Barn er grunnleggende rause for ulikheter. Vår oppgave i barnehagen er å støtte dem i disse holdningene og være en motvekt til fordommer og stereotype holdninger de kan møte i samfunnet.

Barnehagen har ulike markeringer gjennom året, eksempelvis Mangfold og stolthet i juni, men det er det daglige arbeidet vi fokuserer mest på.

FAGOMRÅDENE I RAMMEPLANEN

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. I samiske barnehager skal arbeidet med fagområdene ta utgangspunkt i samisk språk, kultur og tradisjonskunnskap.

Fagområdene i barnehagen er i stor grad de samme som barna senere møter som fag i skolen. I barnehagen ser vi fagområdene i sammenheng og arbeidet skal oppleves meningsfylt og morsomt i barnas hverdag. Vi ønsker å stimulere barnas naturlige nysgjerrighet og utforskertrang og gi dem mestringsopplevelser på alle fagområdene. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter gjennom lek og

**Det
handler
om å leke!**

undring. Personalet må være aktive og tilstedeværende og støtte og utfordre barna i lek og ulike aktiviteter.

9. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære

QR-kode til standard for tilvenning

I Kodal barnehage legger vi til rette for en trygg tilvenning ved å ha en tett og god dialog med foreldrene. Dette er spesielt viktig i oppstarten. Barn - og foreldre - har ulike behov i denne fasen, og det ønsker vi så langt det lar seg gjøre å imøtekomme. Den første perioden i barnehagen har vi fokus på tilknytning, trygghet og tillit.

Før oppstart inviteres alle nye foresatte til et foreldremøte, der vi informerer om barnehagen og barnehagestart. Alle nye barn inviteres til besøksdag sammen med foresatte.

[standard-for-tilvenning-i-barnehage hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://sandefjord.kommune.no/standard-for-tilvenning-i-barnehage)

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Når barn bytter avdeling, gjennomfører vi overgangssamtale mellom pedagogene på de to avdelingene. Vi arbeider med å få til så smidige og trygge overganger som mulig for barnet, blant annet ved å besøke ny avdeling og bli kjent med barn og voksne før oppstart. Vi tilrettelegger også for at barna får være på sin nye avdeling den siste tiden før sommerferien, slik at oppstarten etter ferien blir trygg og god.

Det
handler
om å leke!

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Rutiner for samarbeid og overganger foreligger i internkontrollsystemet og på kommunens hjemmesider.

Våre tiltak for å oppnå god overgang til skolen:

- Sandefjord kommune har laget et årshjul som beskriver samarbeid og aktivitet for barna (og deres foreldre) som skal begynne på skolen.
- Barnehagen har egen plan for tilbudet til skolestarterne (det siste året i barnehagen), som foreldrene får utdelt.
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene overbringe informasjon om barnets trivsel og utvikling til skolen, slik at skoletilbudet i størst mulig grad blir tilrettelagt.

10. VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER

Planleggingsdager barnehageåret 2026-2027 er: 13. august, 14. August, 4. januar, 30. mars + en dag som fastsettes senere.

Sommerferie i 2027 er ukene 28, 29 og 30 (fra og med mandag 12. juli til og med fredag 31. juli)

Datoer for øvrige merkedager sendes ut etter barnehageårets start.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Solveig A. Karlstrøm
Årsplanen ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg den 22.05.2026

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

